

18 APR 2017
10

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

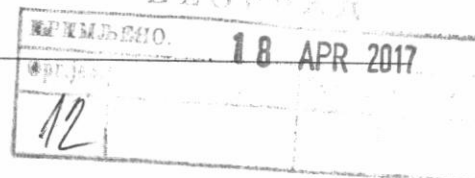
Београд

183-24/16

НЈ/БП

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
БЕОГРАД

дел.бр. 15268 датум: 18.04.2017.

КАБИНЕТ ПОТПРЕДСЕДНИЦЕ ВЛАДЕ
-проф. др. Зорана Михајловић-

БЕОГРАД
Немањина 11

На основу члана 18. став 4. Закона о Заштитнику грађана („Службени гласник РС“ бр. 79/05 и 54/07), а у складу са чланом 41. Пословника Владе („Сл. гласник РС“, бр. 61/2006 - пречишћен текст, 69/2008, 88/2009, 33/2010, 69/2010, 20/2011, 37/2011, 30/2013 и 76/2014), у прилогу вам достављамо мишљење Заштитника грађана на текст **Нацрта закона о родној равноправности** који сте нам доставили 03. 04. 2017. године.

С поштовањем,

ЗАМЕНИЦА ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА

Гордана Стевановић

Прилог:

-Мишљење Заштитника грађана (3 стр).

МИШЉЕЊЕ ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА НА ТЕКСТ НАЦРТА ЗАКОНА О РОДНОЈ РАВНОПРАВНОСТИ

Након разматрања Нацрта закона о родној равноправности, са становишта надлежности овог органа и руковођен начелом сарадње државних органа, Заштитник грађана налази да Нацрт закона представља значајно унапређење у области родне равноправности. Истовремено, ради унапређења решења садржаних у Нацрту, Заштитник грађана указује на потребу да се одређене одредбе додатно измене, допуне, размотре и прецизирају:

- Потребно је у члану 4. додати одредбу којом се прописују обавезе органа јавне власти да континуирано прате остваривање родне равноправности у свим областима друштвеног живота, примену међународних стандарда и Уставом гарантованих права у овој области као и да, у оквирима својих надлежности, воде политику једнаких могућности и предузимају посебне мере у циљу отклањања било ког вида непосредне или посредне дискриминације по основу пола или рода.
- Потребно је у члану 8. став 1. тачка 12) Нацрта закона брисати речи "изузев органа јавне власти". Органи јавне власти су такође и послодавци и не могу бити изузети од обавеза које овај закон прописује за послодавце.
- Потребно је допунити одредбу члана 23. Нацрта закона, одредбом да је орган јавне власти дужан да одреди и спроведе посебне мере којима се успоставља равноправно учешће жена и мушкараца у органима управљања и органима надзора, уколико у органу управљања, односно органу надзора нису једнако заступљене жене и мушкарци.
- Потребно је у члану 24. Нацрта закона прописати обавезу организације надлежне за послове запошљавања да спроведе посебне мере за повећање запослености мање заступљеног пола
- Потребно је у члану 28. Нацрта закона брисати речи "осим ако је поступак покренут због злоупотребе права на заштиту". Начин спречавања и заштите од злоупотребе права обезбеђује се другим поступцима, у а њено увођење у ову одредбу управо даје простор за злоупотребу од стране послодавца, док поступак за заштиту од дискриминације, узнемиравања, сексуалног узнемиравања и сексуалног уцењивања траје.
- Потребно је да се у појмовнику или члану 32. Нацрта закона прецизира појам "социјални партнери" у смислу овог закона.
- Потребно је у члану 32. став 2. Нацрта закона прописати обавезу социјалних партнера да при колективном преговарању на свим нивоима заједнички раде на обезбеђивању родне равноправности и у погледу чланства и деловања у синдикатима.
- Потребно је у члану 32. став 2. тачка 5) Нацрта закона од речи "предузимање посебних мера којима ће се подстицати запослени очеви да користе одсуство са рада ради неге детета и одсуством са рада ради посебне неге детета", формулисати нову тачку овог става.
- Потребно је у члану 32. став 2. Нацрта закона прописати обавезу социјалних партнера да при колективном преговарању на свим нивоима заједнички раде на обезбеђивању

- родне равноправности и у погледу кодекса понашања. Овом одредбом се подстичу послодавци да доносе кодекс понашања и њиме пропишу правила дозвољеног и одреде недозвољено понашање запослених и руководилаца, при чему је од посебног значаја да том процесу обезбеде остваривање родне равноправности.
- Потребно је у члану 32. став 2. Нацрта закона прописати обавезу социјалних партнера да при колективном преговарању на свим нивоима заједнички раде на обезбеђивању родне равноправности и у погледу истраживања, односно размене искустава на основу праћења примене колективних уговора. Овако добијени подаци од кључне су важности за потребе даљег преговарања и унапређења положаја запослених и остваривања родне равноправности.
 - Потребно је у члану 38. Нацрта закона прописати обавезу органа јавне власти да предузимају посебне мере за именовање жена на управљачке позиције у спортским клубовима и савезима, ради обезбеђивања услова за напредовање и потпуније учешће жена у органима управљања организација у области спорта.
 - Потребно је у члану 41. Нацрта закона прописати обавезу одређивања и спровођења посебних мера којима се постиже учешће мање заступљеног пола у управљачким и надзорним телима политичке странке, синдикалне организације и струковног удружења у проценту од најмање 40%, ради постизања прописаног процентуалног односа, укључујући спровођење избора и именовања, тамо где је могуће, или другог предвиђеног поступка за чланство у њиховим управљачким и надзорним телима, у складу са прописима и њиховим унутрашњим актима.
 - У свим члановима главе VI. Спречавање и сузбијање родно заснованог насиља и насиља према женама, речи "насиље" треба заменити речима "родно засновано насиље и насиље према женама". Сузбијање и заштита насиља уопште не треба да буде предмет овог закона, с обзиром да су они већ уређени другим законом. Закон о родној равноправности треба да додатно уреди специфичан облик насиља - родно засновано насиље и насиље према женама - с обзиром да постојећим прописима оно није препознато нити су обезбеђени специфични механизми сузбијања и заштите и механизми превенције (изузев у случају породичног насиља, на чије се сузбијање и превенцију примењује други пропис).
 - Став 2. члана 44 Нацрта закона је нејасан, те га је потребно преформулисати.
 - Потребно је у члану 41. Нацрта закона додати став 2 који гласи: „У поступку у парницама за остваривање грађанскоправне заштите од повреде права или слобода због припадности одређеном полу, тужилац је ослобођен од претходног плаћања трошкова поступка, који се исплаћују из средстава суда“. Изостављање ове одредбе би представљало снижавање достигнутог степена остваривања и заштите људских права с обзиром да је таква одредба већ прописана у Закону о равноправности полова који престаје да важи даном ступања на снагу Закона о родној равноправности, а Закон о забрани дискриминације није уредио питање ослобођења од плаћања трошкова поступка.
 - Потребно је у чл. 57. и 58. Нацрта закона прописати обавезу евидентирања и по припадности полу. Ово је неопходан податак ради процене стања у области родне равноправности, без кога није могуће оценити стање и планирати мере и активности на спровођење и унапређивање родне равноправности.

- Потребно је у члану 59. Нацрта закона прописати обавезу сачињавања једногодишњих извештаја о остваривању родне равноправности, уместо двогодишњих како је Нацртом предвиђено. Прописани двогодишњи период је непотребно дуг и не обезбеђује простор да се благовремено и делотворно предузимају мере за остваривање родне равноправности.
- Потребно је у члану 59. Нацрта закона прописати обавезу да извештај о остваривању родне равноправности садржи податак о разлозима због којих није остварен проценат учешћа жена и мушкараца у саставу органа и тела, ако та заступљеност није обезбеђена.
- Потребно је у члану 59. Нацрта закона прописати обавезу *установа у области образовања, научне, културне, информативне и организације у области спорта*, да припремају извештаје са подацима о броју жена и мушкараца у органима управљања и органима надзора и њиховим телима и да их достављају Министарству.
- Потребно је у члану 59. Нацрта закона прописати да извештај о остваривању родне равноправности садржи податак о разлозима због којих није остварен проценат учешћа жена и мушкараца у саставу органа и тела, ако та заступљеност није обезбеђена.
- Потребно је казним одредбама прописати санкције за пропуштање извршења обавеза, у складу са мишљењем Заштитника грађана изнетим у претходним ставовима.
- Потребно је у прелазним и завршним одредбама Нацрта закона прописати да ће се судски поступци за пружање грађанскоправне заштите од повреде права или слобода због припадности одређеном полу прописане Законом о равноправности полова, започети до дана ступања на снагу Закона о родној равноправности, спровести се по одредбама Закона о равноправности полова. Такође потребно је прописати и да ће се поступци у којима пресуда, односно решење којим се окончава поступак покренут и вођен по одредбама Закона о равноправности полова буде укинута, поновити по одредбама закона којим се уређује забрана дискриминације.
- Потребно је члан 68. Нацрта закона изменити у складу са претходним примедбама Заштитника грађана.
- Потребно је у члану 69. Нацрта закона брисати речи "осим одредаба члана 39. став 1, члана 40. ст. 4. и 5. и члана 41. став 3. овог закона, које се примењују од 1. јануара 2019. године". Не постоји оправдан разлог да се ове законске одредбе не примењују одмах по ступању закона на снагу.